

GINGIVIT

Ermamatov Bahodir

Buxoro Innovatsion Ta'lim va Tibbiyot Universiteti

Annotatsiya: Gingivitning eng keng tarqalgan sababi og'iz gigienasining yomonligi bo'lib, natijada tishlarda yumshoq blyashka paydo bo'ladi. Ikkinchisi, keyinchalik qattiqlashib, tish go'shti shilliq qavatini bezovta qiladi va tish go'shti va tish orasidagi kengaygan joylar — tish go'shti cho'ntaklarining shakllanishiga yordam beradi. Ularda bakteriyalar faol ravishda ko'payadi. Bakterial flora ta'siri ostida tish go'shtining yallig'lanishi va tishni o'rab turgan yumshoq va qattiq to'qimalarning keyingi shikastlanishi rivojlanadi

Kalit so'zlar:

Gingivit - bu tish go'shti yallig'lanishli kasalligi bo'lib, tish go'shti ligamentlarining halokatli buzilishlarisiz. Kattalar ham, bolalar ham patologiyadan aziyat chekishadi. Agar davolanish amalga oshirilmasa va muammo o'z vaqtida bartaraf etilmasa, yallig'lanish qo'shni to'qimalarga o'tadi, bu esa tishlarning bo'shashishi va yo'qolishiga tahdid soladi.

Gingivitning sabablari

Gingivitning paydo bo'lishiga olib keladigan asosiy sabablar quyidagilar Blyashka bakteriyalari-80-90% hollarda tish go'shtining yallig'lanishi mikroblar tufayli yuzaga keladi deb ishoniladi. Og'iz bo'shlig'ini noto'g'ri parvarish qilish tish yuzasi va tish go'shti o'rtasida blyashka to'planishiga olib keladi. Va blyashka ichida yashovchi bakteriyalar yallig'lanish jarayonini qo'zg'atadigan zaharli chiqindilarni faol ravishda chiqarishni boshlaydilar. Og'iz bo'shlig'i omillari, Tishlashning buzilishi; ortodontik asboblar (masalan, ortodontik plitalar, qavs tizimlari);

sifatsiz plomba va protezlar; noto'g'ri tishlarni tozalash texnikasi; tish toshining mavjudligi; chekish; tuprikning buzilishi va quruq og'iz.

Umumiy omillar immunitetning zaiflashishi; gormonal darajadagi buzilish (balog'at yoshi, homiladorlik, menopauza yoki gormonal kontratseptivlarni qabul qilish fonida); somatik patologiyalar (qandli diabet, a, C, e vitaminlari etishmasligi, Markaziy asab tizimining patologiyalari, oshqozon-ichak trakti va ovqat hazm qilish organlari); dori - darmonlarni qabul qilish.

Alomatlar Gingivit asemptomatik bo'lishi mumkin, uning namoyon bo'lishining og'irligi kasallikning tabiatiga (o'tkir yoki surunkali) va tish go'shtining shikastlanish darajasiga (lokalizatsiya qilingan yoki umumlashtirilgan) bog'liq.

Gingivitning asosiy belgilari: tishlarni tozalash paytida tish go'shtidan qon ketish; og'izdan yomon hid; yumshoq blyashka to'planishi; tish go'shtining yarasi va o'sishi. Odatda, tish go'shtining qon ketishi bemorlarni uzoq vaqt bezovta qiladi-bir necha haftadan bir necha yilgacha.

Davolash

Bolalar va kattalardagi gingivitni davolash taktikasi shifokor tomonidan simptomlar, klinik ko'rinishning og'irligi va umumiy salomatlik asosida individual ravishda belgilanadi. Gingivitni

ILM FAN YANGILIKLARI KONFERENSIYASI

30-MAY

ANDIJON, 2024

davolash murakkab u mahalliy va umumiy protseduralarni o'z ichiga oladi va nafaqat yallig'lanish jarayonini bostirishga, balki butun tanani mustahkamlashga qaratilgan.

Gingivitning shakli va bosqichidan qat'i nazar, mahalliy davolash tishlarni professional tozalash bilan boshlanadi — blyashka va toshni ehtiyotkorlik bilan olib tashlash. Shuningdek, shifokor past sifatli plombalarni, sun'iy tojlarni, protezlarni va ortodontik asboblarni tuzatadi.

Gingivitni davolashning tarkibiy qismlaridan biri bu antibakterial yuvish vositalaridan foydalangan holda tishlarni to'g'ri tozalashdir. Gingivitning kataral, gipertrofik va ülseratif shakllari uchun tish shifokori keng qamrovli davolanishni buyuradi, unga quyidagilar kiradi: professional og'iz gigienasi-blyashka va toshni olib tashlash; og'iz bo'shlig'ini antiseptiklar va mikroblarga qarshi vositalar bilan davolash; tish emalini parlatish; og'iz gigienasini o'rgatish, tuzatish va nazorat qilish; og'iz bo'shlig'ini tozalash; agar siz umumiy somatik kasalliklarga shubha qilsangiz-tegishli shifokorlarga maslahat va davolanish uchun murojaat qiling; yallig'lanishga qarshi terapiya; vitaminlarning maqsadi; yomon odatlardan voz kechish motivatsiyasi. Shuningdek, kataral gingivitni davolashda fizioterapiya yaxshi natija ko'rsatdi. Ushbu usul qisqa vaqt ichida asoratlar va og'riqli hislarsiz ijobiy ta'sirga erishishga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Terapevtik stomatologiya. Darslik / Borovskiy E. V., Ivanov V. S., Maksimovskiy Yu.M., L Maksimovskaya. H. — O'zRTXB: O'zRTXB, 2002-736 O'zRTXB. - ISBN 5-225-02777-6-URL: <https://www.rulit.me/books/terapevticheskaya-stomatologiya-uchebnik-read-301411-1.html>Open yangi oynada bog'lanish (O'zRTXB: 07.09.2020).
2. Monarx kasalligi ontologiyasining chiqarilishi 2018-06-29 — 2018-06-29 — 2018.
3. Amerika Periodontologiya Akademiyasi. Klinik Periodontika bo'yicha Jahon seminari materiallari. Chikago:Amerika Periodontologiya Akademiyasi; 1989: I/23-I/24.